

ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТНАТА ИДЕЯ

1. Училище – 1. ОУ „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Берковица

2. Общ брой участници - 84.

3. Тема на проекта - „Да пазим Земята чиста! Рециклирай!“

“Разхищението е по-лошо от загубата. Идва времето, когато всеки човек с достойнство ще обръща специално внимание на отпадъците. Обхватът на спестовността е неограничен.”

Томас А. Едисън – американски изобретател (телеграф, фонограф, микрофон, лампа с нажежаема жичка и много други)

За най-малките участници – децата от ДГ „Звънче“ беше проведен урок с мултимедийна презентация на тема „Рециклиране да отпадъци“. След това с децата се организира и практическо занимание на двора „Приятели с природата и как да събираме отпадъци разделно“. На децата беше дадена възможност да сортират различни видове отпадъци в специално създадени за целта контейнери.

Учениците от 6. клас на 1 ОУ „Н.Й. Вапцаров“ се включиха активно в почистване на нерегламентирани сметища и речни корита в околностите на град Берковица. Специално беше организирано и посещение на парк Калето и почистване около него.

Завършек на проектните дейности бяха щафетните игри в училище, свързани с разделното събиране на отпадъци.

4. Връзка с климатичните промени.

В природата онова, което е отпадъчен материал от един организъм, служи като суровина или храна за друг. Птиците използват отчупената клонка или окапало листо, за да си свият гнездо. Микроорганизмите и червеите в почвата превръщат мъртвите растения и животни в хумус, който представлява храна за растенията. Фекалните отпадъци във водните басейни служат за храна на водните микроорганизми.

С развитието на човешката цивилизация нещата се променят. Днес хората използват все повече и повече енергия и материали. Това води до отделяне на непрекъснато нарастващи количества отпадъци, замърсяващи въздуха, водата и почвата. В съвременното общество около 80% от отпадъците са в резултат от селскостопанската, индустриалната и минната дейност. Останалите 20% са битови отпадъци. Опасенията от нарастващото количество отпадъци се засилват и поради факта, че много материали и изделия имат кратък цикъл на живот. Горното важи напълно за опаковките на много продукти, които хората купуват ежедневно.

Изхвърлянето и третирането на отпадъци може да бъде причина за отделяне в атмосферата на емисии на няколко парникови газа, които допринасят за глобалното изменение на климата:

- Най-значимият парников газ, произведен от отпадъци, е метанът. Освобождава се при безкислородното разграждането на органичната материя в сметищата.

- Други методи за третиране на отпадъците – като изгаряне в инсинератори – също произвеждат парникови газове, но те са главно под формата на въглероден диоксид.
- Рециклирането на отпадъци с цел извличането на полезни съставни материали също е причина за отделяне на парникови газове. Те, обаче, са значително по-малко в сравнение с емисиите, които биха се отделили, ако съответните материали са получени при използването на изкопаеми горива и нови суровини.

Ето защо намаляването на количеството отделяни отпадъци, както и рециклирането им, са пътища за намаляване на емисиите парникови газове и за пестене на енергия.

Днес приблизително една трета от цялата храна, произведена в света, отива на боклука. Това всяка година се равнява на около 1,3 милиарда тона плодове, зеленчуци, месо, млечни продукти, морски дарове и зърнени храни, които или никога не напускат селскостопанските производители, губят се или се развалят по време на транспортирането им, или се изхвърлят от хотели, магазини, ресторанти, училища и домакинства. Тези продукти са достатъчни, за да нахранят всички гладуващи хора по света.

Пропиляната храна е не само социален или хуманитарен проблем – тя е и екологична заплаха. Прахосването на храна е загуба на енергия и вода, вложени за отглеждането, прибирането на реколтата, транспортирането, опаковането и по-нататъшната ѝ обработка. Ако изхвърлената храна отиде в сметището и изгние, това води до образуването на мощния парников газ метан. Научни изследвания показват, че ако спре разхищението на храна, всички емисии на парникови газове, причинени от човека, могат да бъдат намалени с около 7%. Само в САЩ емисиите парникови газове в резултат от прахосването на храна, се равняват на емисиите, отделени от 32,6 милиона автомобила.

Тъй като световното население продължава да расте, основното предизвикателство пред човечеството не трябва да бъде как да се произвежда повече храна, а как да се изхранват повече хора, без да се пропиляват вече произведените продукти. Има много начини това да се осъществи – чрез предоставяне на неконсумираната храна на нуждаещите се, по-разумно пазаруване, замразяване на храната и консумиране след време, компостиране и др.

Европейската агенция по околна среда наблюдава ключовите промени в околната среда на Европа. Общите заключения са ясни: в сравнение с 70-те години на 20-ти век, европейците вече се радват на [по-чист въздух](#) и по-чиста вода, както и на по-екологична икономика с нарастващи [проценти на рециклиране](#) и нарастващ дял на [енергията от възобновяеми източници](#). Въпреки тези значителни ползи, [общото положение](#) остава неустойчиво. Нарастващото потребление на ресурси, изменението на климата и натрупването на замърсители в природата подкопават здравето на нашата планета и собственото ни благосъстояние.

Нашата планета е нашето бъдеще! Изменението на климата е една от най-големите заплахи за живота на нашата планета. Замърсяването на Земята, освен че е и нелицеприятно, води точно до това изменение. Лошото управление на отпадъците допринася за замърсяването на въздуха, водата и почвата, а това неминуемо води до редица климатични промени. Потребяваме повече природни ресурси за живота ни, отколкото планетата ни може да възобнови.

Рециклирането на отпадъци помага за опазването на околната среда. То е процес, при който материалите се използват повторно, за да се произведат нови продукти. Затворен цикъл за рециклиране е превръщането на стар продукт в същото нещо отново.

Отпадъците не само замърсяват въздуха, почвата и подпочвените води, но също така отделят CO₂ и метан в атмосферата и така допринасят за изменението на климата.

Количеството отпадъци, генерирано в ЕС, расте и в момента е около 3 милиарда тона годишно. В ЕС като цяло едва 40 % от битовите отпадъци понастоящем се използват повторно или се рециклират.

Рециклирането спестява енергия и емисии. Ето защо ЕС има амбициозните си цели по отношение на отпадъците от пластмасови опаковки и непрекъснато насърчава рециклирането им.

Ето защо намаляването на използването на определени опаковки, рециклирането и повторната употреба са сред ключовите фактори в кръговата икономика и в същото време изключително свързани и с климатичните промени.

5. Основни цели.

1. Да стимулираме желание у децата за опазване и съхраняване на природата и нейните богатства.
2. Децата и учениците ще могат да назоват различни видове отпадъци и ще посочват как те влияят на околната среда.
3. Учениците ще могат да дават примери за приноса на рециклирането към намаляване на изхвърлянето на парникови газове и използването на вода, която е необходима за хората.
4. Децата и учениците ще могат да обясняват как чрез рециклирането може да създадат по-устойчив свят, в който да живеят.
5. Децата и учениците ще играят активно поведение, насърчаващо разделното събиране и преизползване на отпадъците.

6. Основни дейности.

6.1. Организиране на беседи с учениците на тема „Отпадъците – боклук или ресурс“. Тя започва с мозъчна атака: Какво са отпадъци и какви действия да предприемем, за да намалим отпадъците? Допълнително се дискутира с учениците: как пазаруват (умерено и разумно); как използват вещите (максимално дълго и при възможност се стремят да удължават живота им); как се отнасят към вече ненужните вещи (предоставят ги на заинтересовани хора или организации); как се отнасят към битовите отпадъци (събират ги разделно и съдействат за тяхното рециклиране); как постъпват с храната (купуват и приготвят разумни количества, не изхвърлят излишъка); къде изхвърлят отпадъците (на регламентираните места и насърчават и другите да постъпват по същия начин); как се отнасят към органичните отпадъци (компостират ги); какво е отношението им към кампании за почистване на квартала, училището, населеното място (участват в тях); как се отнасят към енергията и ресурсите (стремят се да ги използват разумно и пестеливо); как се отнасят към пластмасовите торбички, предлагани в магазините (намаляват максимално употребата им, използват платнени торбички и/или кошници/чанти за многократна употреба).

6.2. Провеждане на ученически проекти, в които те ще могат да направят презентации по свой избор за представяне на различни възможности за рециклиране и повторна употреба на различни видове отпадъци.

6.3. Посещение до сметища, образувани до речни корита, с цел почистване и разделно изхвърляне на отпадъците (6. клас).

6.4. Поход до природна забележителност в града, събиране на отпадъците в близост до нея и дискусия върху годините, нужни за разграждането им и щетите, които причиняват на природата и на нашето здраве (6. клас).

6.5. Провеждане на щафетни игри "Събирай разделно отпадъците, помогни за тяхното рециклиране" (3 отбора по 10 души от всички класове в училище).

6.6. Провеждане на урок на тема "Приятел с природата" в група "Плодчета" на ДГ "Звънче" гр. Берковица.

7. Период на осъществяване - март/април 2023 г.

8. Участници:

- 4 учители - Мирослав Соколов, Вергиния Ангелова, Ива Атанасова, Сузана Соколова.
- 30 ученици от 6. клас на 1. ОУ „Н. Й. Вапцаров“ гр. Берковица.
- 30 ученици от 1.-7. клас на 1. ОУ „Н. Й. Вапцаров“ гр. Берковица.
- 20 деца от група „Плодчета“ на ДГ „Звънче“ гр. Берковица.

9. Ръководители:

Мирослав Соколов

Вергиния Ангелова

Ива Атанасова

Сузана Соколова

Ръководител на проекта: М. Соколов

